

De toekomst van goed onderwijs op OSG Singelland

inhoud

inleiding	4
onze kernwaarde	4
ons beeld van onderwijskwaliteit	5
onze context doet er toe	5
onze beloften	5
onze principes (grondhouding)	6
het huis van Singelland	7
bijlagen	
1: ons beeld van onderwijskwaliteit	16
2: terugblik	18
3: onze context	19
4: principes (grondhouding)	24
5: onze belangrijkste uitgangspunten	25
6: beloftes	26
7: Singelland Vitaal	27
8: onze inzet om deze beloftes waar te maken	29
9: hoe maken we kwaliteit zichtbaar	30

inleiding

OSG Singelland is een openbare scholengemeenschap van acht scholen voor voortgezet onderwijs in Friesland met een breed onderwijsaanbod. In dit toekomstplan¹ vertellen we hoe we willen zorgen voor goed onderwijs. We kijken vooruit naar de komende tien jaar. We formuleren onze zienswijze op en ijkpunten voor goed onderwijs op alle acht scholen van OSG Singelland. We doen beloftes aan leerlingen en hun ouders/verzorgers en leggen uit hoe we die beloftes denken waar te kunnen maken.

onze kernwaarden

Goed onderwijs is gebaseerd op gedeelde waarden en een organisatie-cultuur waarin iedereen zich begrepen en betrokken voelt en er sprake is van zorg voor elkaar. Binnen de Singellandscholen zijn dit onze kernwaarden:

¹ Dit is de compacte versie van het toekomstplan waarin de kern van het strategische beleid is samengevat. Samen met de bijlagen die meer context en achtergrond geven vormt dit het toekomstplan voor Singelland voor de komende tien jaar.

ons beeld van onderwijskwaliteit

Wij helpen leerlingen bij hun ontwikkeling in een belangrijke en vormende periode van hun leven. Het voortgezet onderwijs is funderend, het legt een belangrijke basis voor duurzaam leren, leven en werken. In ons onderwijs zorgen we voor een balans tussen kennis van de wereld opdoen, het je eigen maken van relevante vaardigheden voor de toekomst, het leren deel uitmaken van de wereld om je heen en leren wie je bent. Ons onderwijs richt zich daarmee op de doeldomeinen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Het doel van ons onderwijs is leerlingen toe te rusten om volwaardig deel te kunnen nemen aan een pluriforme samenleving en goed voorbereid te zijn op hun vervolgopleiding. Om dit te bereiken zorgen we voor een goede afstemming tussen de inhoudelijke doelen van ons onderwijs, de leer- en onderwijsactiviteiten en de evaluatie activiteiten.

onze context doet er toe

Elke Singellandschool is onderdeel van haar lokale omgeving en het onderwijs van de Singellandscholen maakt deel uit van de bredere maatschappelijke context en ontwikkelingen in het politieke en maatschappelijke debat. Binnen OSG Singelland houden we rekening met die context en maken we die waar mogelijk relevant voor hoe we het onderwijs vormgeven. Onze context doet er toe.

onze beloften

Met onze beloften verwoorden we waar we als OSG Singelland voor staan, waar we naar streven en waar we op aangesproken kunnen worden. Deze beloften doen we vanuit de overtuiging dat goed onderwijs zowel vertrouwen van leerlingen, ouders en betrokkenen in de school vraagt als ook een goed samenspel tussen hen vereist. Goed onderwijs maak je samen.

- Leerlingen gaan met plezier naar school. We bieden leerlingen een positieve, veilige en gezonde leeromgeving om optimaal te kunnen leren en ontwikkelen.
- We zorgen dat onze leerlingen als kritisch denkende, zelfbewuste en vitale jonge mensen OSG Singelland verlaten.
- We zijn zo laagdrempelig en inclusief mogelijk en houden rekening met wat leerlingen nodig hebben om te kunnen leren.
- We hebben positieve verwachtingen van al onze leerlingen. We dagen hen uit om hun talenten aan te boren en te ontwikkelen.
- We stellen leerlingen in staat een diploma te behalen dat hun talenten weerspiegelt.
- We spelen in op de verschillende talenten van leerlingen en houden rekening met verschillende behoeften van leerlingen.
- We bieden leerlingen gelijke kansen, ook als dit een ongelijke behandeling vereist.

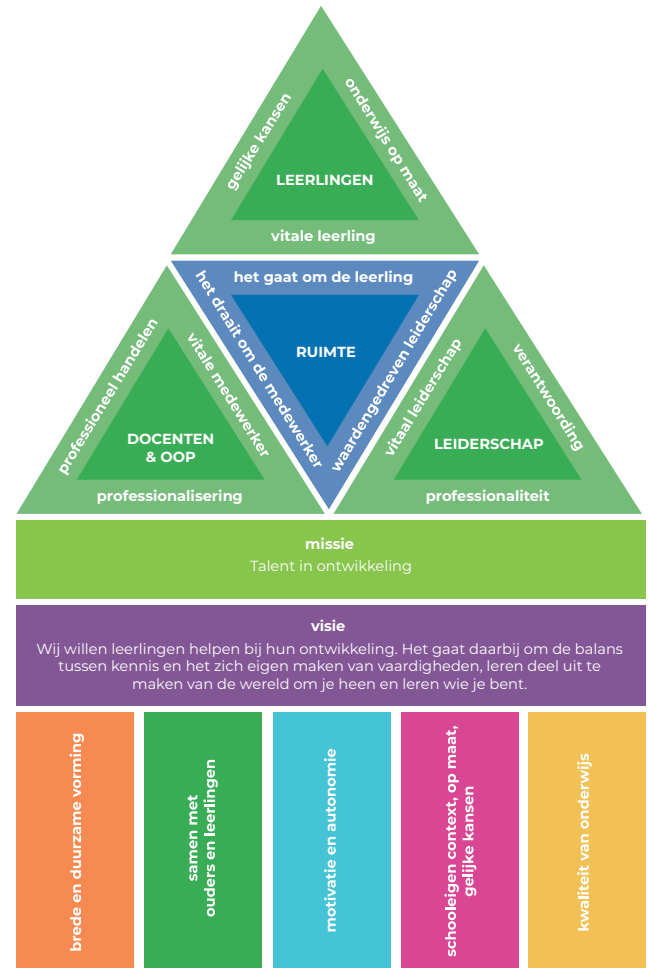
onze principes (grondhouding)

Onze waarden krijgen een diepere betekenis wanneer deze worden beleefd vanuit gedeelde principes:

- We hebben de overtuiging dat iedere leerling andere talenten en behoeften heeft en willen hier in het onderwijs zo goed mogelijk op inspelen.
- We werken vanuit de overtuiging dat iedere leerling de behoefte heeft om gezien te worden en recht heeft op gelijke kansen in ons onderwijs.
- We willen leerlingen, ouders, medewerkers, het vervolgonderwijs, de lokale overheid en andere belanghebbenden actief betrekken.
- We staan open voor aanpassing en vernieuwing van het onderwijs.
- We staan voor een goede onderwijskwaliteit waarbij het niet alleen gaat om leerprestaties in de vorm van cijfers maar juist ook om de brede ontwikkeling van onze leerlingen.
- We vinden dat onderwijskwaliteit niet los kan worden gezien van de context waarin en de leerlingen waarmee de scholen van OSG Singelland werken en werken daarom vanuit een gemeenschappelijk kader waar nodig situationeel.

het huis van Singelland

Het huis van Singelland geeft in samenhang weer waar we accenten leggen bij het ontwerpen, ontwikkelen en geven van onderwijs, de leeromgeving en het bouwen van een verbindende schoolcultuur.

Ons huis heeft vijf pijlers:

Wij richten ons op de **brede en duurzame vorming** van leerlingen en zorgen voor een balans tussen **kennis en vaardigheden** (kwalificeren), **deel uitmaken van de wereld om je heen** (socialiseren) en **leren wie je bent** (persoon worden)

De brede ontwikkeling is enerzijds zichtbaar in ons brede onderwijsaanbod en anderzijds in de keuzes die leerlingen kunnen maken. Duurzaam ontwikkelen is verankerd in onze visie op leren, we geven tijd en ruimte om zowel cognitief als sociaal te kunnen groeien in de klassikale- en schoolomgeving.

Ons onderwijs komt tot stand door **een goed samenspel tussen ouders, leerlingen en alle betrokkenen in de school**

Dat samenspel kenmerkt zich door een grote wederzijdse betrokkenheid in het leer- en ontwikkelproces van de leerling om wie het onderwijs gaat. Docenten, oep-ers en ouders/verzorgers lopen samen met de leerling op in hun schoolloopbaan om die ontwikkeling te steunen, ondersteunen en mede richting te geven.

Ons onderwijs - de **doelen, onderwijs- en leeractiviteiten, feedback en beoordeling** - stimuleert de **motivatie en autonomie** en ondersteunt het leren en ontwikkelen van onze leerlingen **optimaal**.

Dat betekent dat we onze onderwijs- en leeromgeving zo ontwerpen dat de doelen, activiteiten en de evaluatie (feedback en beoordeling) op elkaar zijn afgestemd en elkaar versterken. De feedback en beoordeling is tijdens de onderwijs- en leeractiviteiten ondersteunend aan het leerproces. Op overgangs- en afrondingsmomenten is de feedback en beoordeling gericht op de borging van een goede overgang en overdracht.

Onze scholen geven het onderwijs vorm en inhoud binnen hun eigen **context in relatie met betrokkenen buiten de school, op maat** van hun leerlingen en zij bieden hen **gelijke kansen**

De specifieke context van de les en klas en de cultuur op school zien we als de mini-samenleving waarin onze leerlingen collectief de kans krijgen zich zowel sociaal als in onderwijskundige zin te ontwikkelen. Het uitgangspunt van gelijke kansen verbinden we dan ook sterk aan zowel sociale als onderwijskundige inclusie binnen de klas en de school.

Wij ontwikkelen gemeenschappelijke taal en tools om over de **kwaliteit van ons onderwijs** te praten en die te kunnen verantwoorden en ons onderwijs **continu te verbeteren**

Wij geloven dat met het investeren in taal en tools we de educatieve kracht van onze scholen steeds sterker kunnen maken. Daarvoor is tijd en ruimte nodig om de collectieve insteek van ons onderwijs op school vorm te geven, maar ook tijd en ruimte om daarop reflexief op te handelen en elkaar te ontmoeten. Deze tijd en ruimte maken we vrij en richten we op de kernpunten van dit onderwijsplan. De thema's van het huis van OSG Singelland staan daarbij steeds centraal en benaderen we altijd vanuit het nastreven van ons hogere doel, dat wat we graag willen bereiken met onze leerlingen op school.

Op deze pijlers rust het fundament, onze kernopdracht en visie:

Het toerusten van leerlingen om volwaardig deel te kunnen nemen
aan een pluriforme samenleving

Het is dan onze missie om leerlingen en medewerkers te stimuleren in waar zij goed in zijn:

Talent in ontwikkeling!

Bij talent in ontwikkeling, de kern van ons onderwijs en leren, gaat het om de leerling, draait het om de docent en het onderwijsondersteunend personeel (oop) en het vraagt om waardengedreven leiderschap.

Het gaat om de leerling

vitale leerling

We werken aan een goede balans tussen het verwerven van kennis en het zich eigen maken van vaardigheden, leren deel uit te maken van de wereld om je heen en leren wie je bent. Een belangrijke vaardigheid is gezond gedrag: zelf regie nemen over je leven zowel fysiek, mentaal als wat je sociaal welbevinden betreft en betekenisvol een bijdrage kunnen leveren aan je omgeving. We werken daarbij aan een goede balans tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

onderwijs op maat

Leerlingen zijn gebaat bij onderwijs dat past bij hun talenten en interesses. We willen doen wat we kunnen om de schotten tussen de schoolsoorten af te breken. Ook kunnen we nog meer doen voor leerlingen met extra of andere behoeften. OSG Singelland als inclusieve leeromgeving. We willen het onderwijs ook anders organiseren zodat maatwerk meer mogelijk wordt.

gelijke kansen

Alle leerlingen krijgen op Singelland eerlijke kansen om zich breed te ontwikkelen en hun leerpotentieel te benutten, ongeacht hun achtergrond of thuissituatie. Hoewel er grenzen zijn aan hetgeen het onderwijs kan doen - kansengelijkheid is in belangrijke mate ook een maatschappelijk probleem - is het ook de verantwoordelijkheid van OSG Singelland om bij te dragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen.

Het draait om de docent en de oop-er

Hoe creëer ik overzicht voor mijn leerlingen in hun leerdoelen?

professionalisering

De kwaliteit van de school kan de kwaliteit van de docent en de oop-er nooit overstijgen; en aan goed onderwijs gaat een goede organisatie vooraf. Het stimuleren van de educatieve kracht van het onderwijsteam waarin docenten en oop-ers systematisch bezig zijn met het realiseren van een veilige, verbonden en vertrouwde leeromgeving voor leerlingen heeft dan ook onze prioriteit. We zetten de professionalisering in ieder geval in op versterking van de kennis over basisvaardigheden, differentiatievaardigheden,

pedagogische vaardigheden, curriculumbekwaamheid en formatief handelen. We willen de loopbaanmogelijkheden voor docenten en oop-ers verder versterken en we werken aan meer specialisatie in docent- en oop-vaardigheden zodat talent in ontwikkeling ook betekent dat ieders talent kan worden ingezet.

professioneel handelen

Professioneel handelen is erop gericht om systematisch bezig te zijn met het ontwerpen, ontwikkelen en realiseren van goed onderwijs. Het realiseren van succeservaringen, het verbeteren van de performance, graag en goed samenwerken en kennis delen, het eigen werk in de context van de school plaatsen (organisatiebewustzijn), kunnen en willen bijdragen aan de totale schoolontwikkeling en het werk zelfstandig, initiatiefrijk en innovatief kunnen uitvoeren. (Collectief) professioneel handelen vraagt om reflectiviteit en zorgt voor een blijvende en groeiende kwaliteit van de (team) professionaliteit en voor de bloei van de schoolorganisatie.

vitale docent en oop-er

Professioneel handelen en professionalisering vraagt om vitale docenten en oop'ers. OSG Singelland vindt het belangrijk dat haar medewerkers gemotiveerd, bevlogen en vitaal zijn. Juist in tijden van onzekerheid (krimp, opschortende AOW-leeftijd en vergrijzing) is het belangrijk om te anticiperen op behoeftes van de mensen die er werken. Daarnaast zijn de hectiek

van de dag, stress, de psychosociale arbeidsbelasting en de balans tussen werk en privé belangrijke en vaak bepalende factoren om duurzaam leven en werken te integreren binnen de organisatiecultuur.

Dit wordt ondersteund door waardengedreven leiderschap

vitaal leiderschap

OSG Singelland gelooft in de belangrijke ondersteunde rol van waardengedreven leiderschap. De schoolleiders en bestuurder van OSG Singelland verbinden en nemen (mede)verantwoordelijkheid voor het leven en energie van de mensen die aan ons zijn toevertrouwd. Leiderschapsstijl is bepalend voor de vitaliteit van medewerkers. We willen investeren in vitaal leiderschap dat wordt gekenmerkt door een goede dialoog, door echt luisteren en het opbouwen van een vertrouwensrelatie opbouwen.

professionaliteit

We willen werken aan leiderschap dat vertrouwen verdient en dus ook krijgt zowel binnen de scholen van OSG Singelland als van de (lokale) politiek en samenleving. We investeren in professioneel leiderschap (beroepsstandaard), het naleven van de Code Goed Bestuur en audits en accreditaties op alle niveaus in onze scholen.

verantwoording

Vertrouwen hangt direct samen met hoe goed we ons als schoolleiders en bestuur verantwoordend zowel intern als extern. We willen daarom beter laten zien wat we - altijd voor leerlingen - bereiken en hoe we omgaan met publieke middelen. Dat doen we vanuit kracht en overtuiging en met het oog op de brede vorming van leerlingen.

ruimte

Singelland biedt:

leerlingen ruimte om te worden wie ze zijn

docenten en oop-ers ruimte om hun vak met plezier te geven en te doen

schoolleiders en bestuurder om hun verantwoordelijkheid te nemen

de kracht van de zwerm

Een zwerm omvat een groot aantal gelijksoortige en vrijelijk bewegende eenheden, die geheel zelfstandig snel op elkaar en op de omgeving kunnen reageren, maar die daarbij toch een soort gelijkloop ontwikkelen: een nieuwe eenheid en een samenhangend groter geheel, van een hogere orde.

OSG Singelland wil zo'n zwerm zijn in de mensenwereld waarin hoge en adequate prestaties worden gehaald zonder dat het schijnbaar veel moeite kost, op een manier die voor iedereen uitermate prettig en comfortabel is. Initiatief en creativiteit krijgen in de zwerm volop de kans. Een ideale omgeving voor degenen die willen ontwikkelen, innoveren, exploreren en experimenteren.

bijlage 1: ons beeld van onderwijskwaliteit

In brede lagen van de samenleving wordt het toerusten van leerlingen voor volwaardige participatie in een pluriforme samenleving als de kernopdracht van het onderwijs gezien. Leerlingen zo goed mogelijk faciliteren en ondersteunen bij hun ontwikkeling is waar het om draait in het funderend voortgezet onderwijs.

Het voortgezet onderwijs is veel meer dan wat het eindexamen meet. De focus in het onderwijsprogramma en de examinering ligt ook op OSG Singelland vaak nog meer op de cognitieve ontwikkeling en minder op het zich eigen maken van vaardigheden, socialisatie en persoonsvorming. Voor het goed functioneren als persoon en in de maatschappij is een goede balans echter belangrijk. In het onderwijs gaat het niet alleen om het verwerven van kennis en vaardigheden (kwalificatie), ook vorming in normen en waarden, tradities en praktijken (socialisatie) en een bijdrage aan de vorming van de persoon (persoonswording)¹. De scholen van OSG Singelland kunnen en willen hieraan een belangrijke bijdrage leveren.

We hebben een aantal zienswijzen en ijkpunten geformuleerd over goed onderwijs: waar willen en kunnen we als scholen van OSG Singelland op aangesproken worden? En wanneer doen we als scholen ons werk goed?

Voor het ontwerpen en realiseren van goed onderwijs moeten de drie kernelementen van onderwijs op elkaar worden afgestemd:

- de inhoudelijke doelen en doelgerichtheid van het onderwijs
- de leer- en onderwijsactiviteiten
- en de evaluatie-activiteiten

Voor de inhoudelijke doelen en doelgerichtheid werken we aan een balans tussen de drie doeldomeinen kwalificatie, socialisatie en persoonswording. We ontwikkelen leer- en onderwijsactiviteiten die aan deze balans bijdragen en leerlingen de gelegenheid geven om te komen tot leren, ontwikkelen en beheersen. De evaluatie-activiteiten worden zo ontworpen dat ze inzichtelijk maken hoe leerlingen en het onderwijs zich ontwikkelen en wat de leerlingen van OSG Singelland beheersen.

Deze constructieve afstemming om tot goed onderwijs te komen vraagt om een voortdurende professionele en gezamenlijke reflectie, waarbij het gaat het om de leerling, draait om de docent en het wordt ondersteund door waardengedreven leiderschap. Onderwijskwaliteit is een dynamisch begrip waaraan de scholen van OSG Singelland in hun eigen specifieke context en in de dagelijkse praktijk vorm en inhoud geven.

¹ Deze drie doeldomeinen zijn bekend als de drieslag van Biesta. Biesta, G. (2015) Het prachtige risico van onderwijs. Uitgeverij Phronese. ISBN 9789490120085.

De docent en oop-ers geven leiding aan het pedagogisch-culturele (micro-niveau) en de schoolleiders aan het professionele-culturele (meso-niveau). In de klas wordt het onderwijs gevormd door leerling-docent relaties, in de sociale ruimtes van de school (plein, kantine, leerpleinen) door oop-ers en leerlingen en het totale onderwijsteam wordt geleid door de schoolleider en gevormd in relatie van schoolleider-onderwijsteam (professionele rugdekking, professioneel handelen, collective-teacher-efficacy, zijn belangrijke termen die hier een rol spelen.

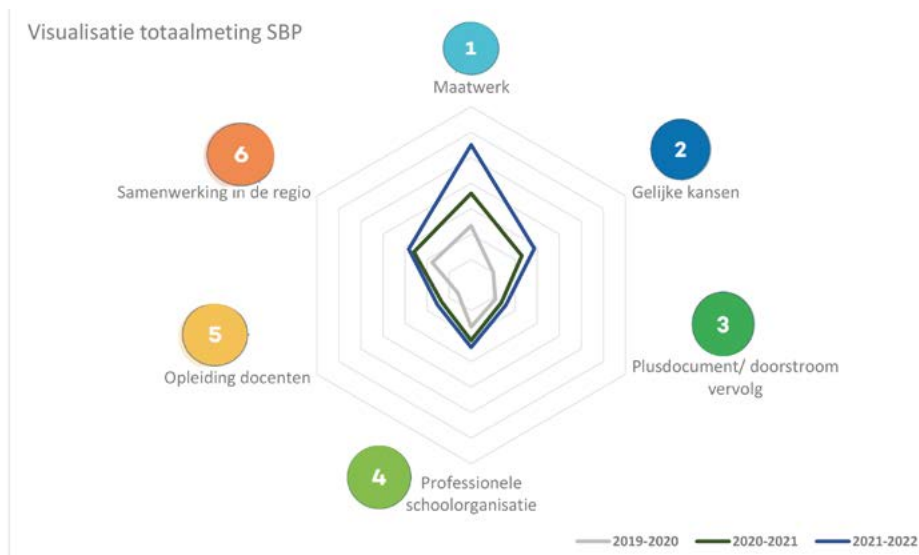

bijlage 2: terugblik

Het strategisch beleidsplan 2018-2022 kende 6 doelen.

In hoeverre hebben we die doelen bereikt en wat betekent dat voor de toekomst?

Totaalmeting SBP 2021-2022

bijlage 3: onze context

Wat staat er op de politieke agenda?

onderwerp	wat speelt er	wat betekent dit voor OSG Singelland
basisvaardigheden		
indicatoren	In het eerste kwartaal van 2023 wil OCW de indicatoren bepalen op basis waarvan de extra middelen die voor basisvaardigheden beschikbaar zijn verdeeld kunnen worden.	volgen en op anticiperen
vervolg subsidie	De komende 2-3 jaar blijft basisvaardigheden met een subsidieregeling werken totdat er een nieuw bekostiging instrument is (zie hieronder).	risico's beperken
resultatenmodel	In 2023 wordt gestart met het aanpassen van het onderwijsresultatenmodel mede in relatie tot de basisvaardigheden. Invoering wordt voorzien in 2024-2025.	risico's beperken
curriculum herziening	In het eerste kwartaal van 2023 wordt de tussenbalans kerndoelen taal en rekenen, Nederlands/wiskunde opgemaakt. Eind 2023 moeten dan de kerndoelen burgerschap en digitale geletterdheid gereed zijn.	volgen en op anticiperen

onderwerp	wat speelt er	wat betekent dit voor OSG Singelland
kansengelijkheid		
kamerbrief	Er is een kamerbrief over kansengelijkheid onderweg. Brede brugklassen zal zeker terugkomen.	kansen creëren
vrijwillige ouderbijdrage	De discussie krijgt zeker een vervolg.	volgen en op anticiperen
brede brugklassen	Het zal vermoedelijk blijven bij het verlengen van de subsidie voor brede brugklassen.	kansen creëren

onderwerp	wat speelt er	wat betekent dit voor OSG Singelland
besturing en toezicht		
nieuw bekostiging instrument	De minister werkt aan een nieuw bekostigingsinstrument dat tussen subsidie en lumpsum in zit, een vorm van doelbekostiging. Het risico is dat dit instrument in plaats van subsidie komt en niet gebruikt wordt voor oormerking van middelen binnen de lumpsum. Het instrument zou per 2025-2026 beschikbaar moeten zijn.	volgen
kwaliteitseisen in de wet	De minister is voornemens kwaliteitseisen/toegangseisen voor bestuurders in de wet op te nemen en de inspectie van het Onderwijs daarop te laten toezien. Dat staat op gespannen voet met de werkgeversrol van de Raad van Toezicht.	volgen
SHRM	SRHM zal vrijwel zeker in de wet worden opgenomen.	SHRM beleidsontwikkelingen versnellen
versterking medezeggenschap	In het Regeerakkoord zijn ambities op dit punt opgenomen. Er loopt een brede oriëntatie vanuit OCW in de aanloop naar voorstellen aan de Kamer.	SHRM beleidsontwikkelingen versnellen

onderwerp	wat speelt er	wat betekent dit voor OSG Singelland
lerarentekort		
onderwijsregio's	Het versterken van de regionale samenwerking tussen schoolbesturen sluit aan op ambitie van de sector zelf. Het lerarentekort is een kans om dit versneld te realiseren.	FROSK biedt hier een unieke kans
bevoegdheden	De voorstellen die worden ontwikkeld passen bij de agenda van de sector.	kans
onderwijstijd	Vermindering van de onderwijstijd wordt door de sector gezien als een duurzame maatregel om de aantrekkelijkheid van het beroep te verhogen.	kans
beroepsgericht onderwijs	Het betreft de borging van praktijkgerichte programma's in GL en TL, havo-P en een praktijkgericht vak voor alle VO-leerlingen.	kans
passend/inclusiever onderwijs	OCW werkt aan een routekaart naar inclusiever onderwijs. Het lost de bestaande knelpunten rond passend onderwijs echter niet op. De samenwerkingsverbanden zijn min of meer vleugellam door het slechte imago in de Kamer en door de grote verschillen in governance, aanpak, succes etc.	kans met name voor Matrix Lyceum en OPDC

wat speelt er in de regio?

onderwerp	wat speelt er	wat betekent dit voor OSG Singelland
samenwerking	fusies en samenwerkingsconstructies	wegbewegen van concurrentie
regionale samenwerking	STO en FROSK zijn voorbeelden van samenwerking binnen een regio. De politiek stuurt aan op het verder versterken van de regionale samenwerking tussen besturen.	toebewegen naar een meer regionaal 'bestuur'
onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> - van vmbo tot en met vwo in kleinere klassen (settings) - onderwijs vanuit een gepersonaliseerd concept en blended learning - ontwerpen binnen een schoolsoort (Pro, vmbo, mavo, havo, vwo) - doorlopende leerlijn (10-14, 0-18) 	<ul style="list-style-type: none"> - de npo gelden bieden incidentele kansen die structureel gemaakt zouden moeten worden. - herontwerp van het onderwijs - biedt kansen - biedt kansen
passend onderwijs	De toenemende instroom in het VSO.	biedt kansen
regionale ontwikkelingen	leerlingendaling, overaanbod en concurrentieverhoudingen	toewerken naar regionale samenwerking
onderwijs overheid en ondernemers	samenwerking wordt in toenemende mate gezocht	verder uitbouwen

bijlage 4: principes (grondhouding)

Voor de sector voortgezet onderwijs zijn de volgende gezamenlijke principes geformuleerd (bron: position paper VO raad De Publieke Waarde van Goed Onderwijs). OSG Singelland heeft haar beloftes hier aan getoetst en keuzes gemaakt die de school kenmerken:

OSG Singelland:

- is zich bewust van haar maatschappelijke opdracht en laat zich hier in haar handelen door leiden.
- realiseert zich dat de uitvoering van haar maatschappelijke opdracht deel uitmaakt van een maatschappelijk en politiek debat. OSG Singelland stelt zich daarom open voor aanpassing en vernieuwing.
- is zich ervan bewust dat het actief betrekken van leerlingen, ouders, medewerkers, het vervolgonderwijs, de lokale overheid en andere belanghebbenden essentieel is om onze publieke taak te vervullen.
- beziet haar opdracht vanuit een breed perspectief. De scholen van OSG Singelland kiezen -vanuit de eigen context en op basis van een eigen visie op onderwijspositie in de uitvoering van de drie kernfuncties van het onderwijs: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.
- realiseert zich dat - om nieuwe generaties goed voor te kunnen bereiden op hun toekomst - ons onderwijs moet aansluiten bij de ontwikkelingen die zich in de samenleving voltrekken.
- is zich ervan bewust dat iedere jongere andere talenten en behoeften heeft en speelt hier in het onderwijs zo goed mogelijk op in.
- werkt vanuit de overtuiging dat iedere jongere de behoefte heeft om gezien te worden en recht heeft op gelijke kansen in ons onderwijs.
- zorgt voor een (sociaal) veilige en positieve leeromgeving, omdat dit de basisvoorwaarde is om tot leren en ontwikkeling te kunnen komen.
- is zich bewust van haar schakelfunctie tussen het basisonderwijs en het vervolgonderwijs
- laat zich in haar overwegingen leiden door het belang van leerlingen en werkt in de regio samen om een passend onderwijsaanbod voor alle leerlingen te kunnen bieden.
- wil een goede onderwijskwaliteit continu borgen op het niveau van de klas of groep, de school en het bestuur waarbij kwaliteit slechts in beperkte mate is te vangen in harde meetbare criteria en ook de gewenste brede ontwikkeling van onze leerlingen inzichtelijk wordt gemaakt.
- vindt dat onderwijskwaliteit niet los kan worden gezien van de context waarin en de leerlingenpopulatie waarmee zij werken.

bijlage 5: **onze belangrijkste uitgangspunten**

motivatie en autonomie

Een voorwaarde voor leren is de interesse van de leerling. Leren en ontwikkelen start van binnenuit. De scholen van OSG Singelland ondersteunen het ontwikkelen vanuit de eigen interesse, maken eigen keuzes mogelijk en helpen en dagen leerlingen uit de regie te nemen op hun ontwikkelingsproces, zodat leerlingen hun capaciteiten en talenten ontdekken en ontwikkelen.

brede onderwijskwaliteit

De scholen van OSG Singelland richten zich op duurzaam leren-leven-werken door in het onderwijs aandacht te besteden aan kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Onze scholen zijn plekken waar leerlingen relevant en levensecht leren, samen met anderen, door te denken en te doen, en waar iedereen die aan de school verbonden is verantwoordelijkheid neemt voor het creëren van een prettige leer- en onderwijsomgeving.

aandachtige betrokkenheid

Op OSG Singelland werken we samen, helpen we elkaar en nemen we verantwoordelijkheid om mede richting te bepalen aan het onderwijs en de organisatie die aan goed onderwijs vooraf gaat. Op de scholen van OSG Singelland word je gewaardeerd om wie je bent. Fouten maken mag en lef wordt gestimuleerd. OSG Singelland beoogt gelukkige leerlingen en medewerkers die herkend en erkend worden door aandachtig, betrokken en aanwezig te zijn.

bijlage 6: beloftes

OSG Singelland heeft haar beloftes getoetst aan wat er landelijk speelt (bron: position paper VO raad De Publieke Waarde van Goed Onderwijs) en keuzes gemaakt die aansluiten bij wat er voor Singelland en in haar context (regio) vooral toe doet.

- We hebben positieve verwachtingen van al onze leerlingen. We dagen hen uit om hun talenten aan te boren en te ontwikkelen.
  - We spelen in op de verschillende talenten van leerlingen en houden rekening met verschillende behoeften van leerlingen.
  - We bieden leerlingen gelijke kansen, ook als dit een ongelijke behandeling vereist. We werpen geen financiële drempels op.
  - We stellen leerlingen in staat om met en van elkaar te leren. We stellen de keuze voor een leerroute of onderwijssoort uit tot een moment dat bij de ontwikkeling van leerlingen past.
  - We bieden leerlingen een positieve, (sociaal) veilige en gezonde leeromgeving.
  - We betrekken leerlingen bij keuzes die gaan over wat en hoe ze willen leren.
  - We bieden alle leerlingen de mogelijkheid om zich breed te oriënteren en te ontwikkelen, waar mogelijk zowel theoretisch als beroepsgericht.
- We bereiden leerlingen voor op actieve deelname aan een pluriforme samenleving. We zorgen dat ze als kritisch denkende en zelfbewuste individuen OSG Singelland verlaten.
  - We zijn zo toegankelijk en inclusief mogelijk en houden rekening met wat leerlingen nodig hebben om te kunnen leren.
  - We zorgen ervoor dat leerlingen alleen blijven zitten als dat essentieel is voor hun verdere ontwikkeling.
  - We zorgen voor vormen van toetsing die het leren optimaal ondersteunen en voor een goede inhoudelijke en procesmatige borging van het eindexamen.
  - We bereiden leerlingen goed voor op het vervolgonderwijs. We bieden leerlingen die willen stapelen zoveel mogelijk onderwijs op maat.
  - We stellen leerlingen in staat een diploma te behalen dat hun talenten weerspiegelt. Ook geven we onze leerlingen een plusdocument mee waar ze hun brede vorming kunnen laten zien en onderbouwen. leerlingen en medewerkers die herkend en erkend worden door aandachtig, betrokken en aanwezig te zijn.

bijlage 7: Singelland Vitaal

OSG Singelland: een vitale werk- en leeromgeving

OSG Singelland wil een plek zijn waar leerlingen en medewerkers gezond gedrag als vaardigheid leren. Gezond gedrag wil zeggen dat je zelf de regie neemt over je leven, op het gebied van fysiek, mentaal en sociaal welbevinden en dat je een betekenisvolle bijdrage aan je omgeving levert. Dit leren vindt plaats in een sociale gemeenschap waar leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers met elkaar samenwerken.

OSG Singelland is zich bewust van de complexiteit van het leven in de 21e eeuw. Er is sprake van een grote mate van vluchtigheid, onzekerheid en meerduidigheid. Dit vraagt veel van medewerkers, leerlingen en hun ouders/verzorgers. Het is belangrijk om te kunnen gaan met deze steeds veranderende samenleving. Singelland wil medewerkers en leerlingen ondersteunen zodat zij gezonde keuzes maken en zich duurzaam ontwikkelen door een vitaal leef-, leer- en werkklimaat te scheppen. Singelland wil een school zijn waar leerlingen en medewerkers zich sterk en gesterkt voelen.

Vitaal Leiderschap

Bestuur en schoolleiders willen verbinden en (mede) verantwoordelijkheid nemen voor het leven en de energie van de mensen die aan ons zijn toevertrouwd.

Het leiderschap binnen OSG Singelland is dan ook gericht op de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers.

Vitaal leiderschap is transformatief en dienend. Sterk leiderschap vanuit authenticiteit. Leiderschap waarbij medewerkers worden ondersteund en dat mensen helpt om zich te ontwikkelen. Het is belangrijk om te anticiperen op behoeften van de mensen die er werken. Voor leidinggevendenden is het de kunst om erachter te komen hoe medewerkers het liefst werken aan hun inzetbaarheid en welke ondersteuning ze daarbij nodig hebben (Van de Ven en Nauta 2017).

Vitale medewerker

Om medewerkers duurzamer inzetbaar te laten zijn, vindt OSG Singelland het belangrijk dat haar medewerkers professioneel, gemotiveerd, bevlogen en vitaal zijn. Daarnaast zijn de hectiek van de dag, stress, de psychosociale arbeidsbelasting en de balans tussen werk en privé belangrijke en vaak bepalende factoren om duurzaam leven en werken te integreren binnen de organisatiecultuur. De persoonskenmerken van de mensen die duurzaam inzetbaar zijn kan je samenvoegen in drie V's (Nauta & Van de Ven, 2017):

- Vitaliteit, de mentale en fysieke fitheid om het werk te kunnen doen
- Vakmanschap, de mate waarin je beschikt over de juiste kennis en vaardigheden om goed te kunnen presteren

- Verandervermogen, gaat over jezelf continu ontwikkelen om bij te blijven in het werk

OSG Singelland wil dat het haar medewerkers goed gaat, zodat zij energie hun werk en leven kunnen beleven en dit doorgeven binnen de organisatie.

Vitale leerling

We werken aan een goede balans tussen kennis, inzicht en het zich eigen maken van vaardigheden en leren deel uit te maken van de wereld om je heen en leren wie je hier in bent. Een belangrijke vaardigheid hierin is zorgen voor jezelf in relatie tot je omgeving. Een belangrijke vaardigheid hierin is gezond gedrag: zelf de regie leren nemen over je leven op fysiek, mentaal als sociaal welbevinden, een zelfbewuste kijk hierop en een betekenisvolle bijdrage kunnen leveren aan het leven. Wij werken daarbij aan een goede balans tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Kernwoorden als kapstok voor het beleidsplan Vitaliteit;

1. Nut en noodzaak, keuzes (leren) maken: zelfkennis en -leiderschap
2. Fysiologisch: Lichaam en lijfstijl
3. Psychologisch: mentaal en persoonlijkheid
4. Sociaal: samenspel tussen jou, de ander en de omgeving
5. Filosofisch: Talenten, drijfveren en zingeving

Nauta en vd Ven: <http://tinyurl.com/5fp5swf7>

bijlage 8: **onze inzet om deze beloftes waar te maken**

OSG Singelland als ontwikkel- en werkgemeenschap voor docenten, oop-ers en schoolleiders:

- We investeren in het opleiden en begeleiden van aankomende docenten en schoolleiders.
- We bieden docenten, oop-ers en schoolleiders ontwikkelmogelijkheden en een lerende en eigentijdse werkomgeving.
- We investeren in een professionele leercultuur en maken gebruik van inzichten uit onderzoek bij de ontwikkeling en innovatie van ons onderwijs.
- We investeren op alle niveaus in het versterken van leiderschap en participatie.

bijlage 9: hoe maken we kwaliteit zichtbaar

Zowel het schoolplan als het jaarplan zijn gebaseerd op een interne analyse. Iedere school analyseert het onderwijs vanuit het onderwijsproces, het personeelsbeleid en de onderwijskwaliteit. Punten van aandacht, maar ook kansen voor ontwikkeling worden door de scholen geprioriteerd en vormen de basis voor het jaarplan.

Om gedurende het schooljaar grip te houden op de voortgang van het jaarplan, formuleert iedere school prestatie-indicatoren. Deze indicator verschaft informatie die nodig is om tijdig bij te sturen (PDCA), zodat kan worden voorkomen dat resultaten tegenvallen en doelen niet gerealiseerd worden. De scores op de prestatie-indicatoren zijn onderdeel van het gesprek in de voortdurende dialoog in en met de school.

Naast de meting op schoolniveau is het ook van belang de voortgang van Singellandbrede kwaliteitsontwikkelingen, in relatie tot het strategisch beleidsplan, te monitoren. Deze schoolbrede monitoring vindt plaats aan de hand van jaarlijkse dialooggesprekken op de scholen met diverse betrokkenen, waarin ook leerlingen participeren. In deze gesprekken staat de vraag 'wat merkt de leerling ervan' centraal. Zo ontstaat er een meervoudig beeld van de voortgang van de ingezette ontwikkelingen. Van iedere

kwaliteitsontwikkeling wordt tijdens het gesprek de mate van inbedding in de organisatie vastgesteld; is het een pilot en vindt het daardoor op kleine schaal plaats of bevindt de ontwikkeling zich in de implementatiefase en is er een schoolbrede ontwikkeling? Op deze wijze wordt iedere ontwikkeling gescoord en ontstaat er een duidelijk beeld van voortgang en ontwikkeling op de scholen in relatie tot het strategisch beleidsplan. Doordat dit meerdere schooljaren achtereen plaatsvindt, wordt ook de ontwikkeling over meerdere schooljaren heen zichtbaar. Dit systeem geeft de voorzitter van College van Bestuur dan ook de mogelijkheid vinger aan de pols te houden wat betreft voortgang en ontwikkeling oftewel de mogelijkheid in control te zijn.

Singelland Van Haersmasingel

(tevens hoofdvestiging/Centrale Diensten)
Van Haersmasingel 37, 9201 KN Drachten
Postbus 112, 9200 AC Drachten
T (0512) 58 23 45
E info.vhs@singelland.nl (locatie VHS)
E info@singelland.nl
(Singelland Centraal)

Singelland Het Drachtster Lyceum

Torenstraat 28, 9201 JW Drachten
T (0512) 57 10 20
E drachtsterlyceum@singelland.nl

Matrix Lyceum

Torenstraat 28, 9201 JW Drachten
T (0512) 57 10 20
E info@matrixlyceum.nl

Singelland Burgum

Schoolstraat 101, 9251 EB Burgum
T (0511) 46 02 10
E info.burgum@singelland.nl

BHS Gorredijk

Hendrik Ringenoldusstrjitte 3
8401 PV Gorredijk
T (0513) 46 34 55
E info.bhs@singelland.nl

VO Surhuisterveen

Langelaan 18, 9231 EN Surhuisterveen
T (0512) 36 90 90
E info.surhuisterveen@singelland.nl

Internationale Schakel Klassen

Zetveld 38, 9202 LM Drachten
T (0512) 54 61 65
E info.isk@singelland.nl

PRO Drachten

De Ring 4-6, 9202 NW Drachten
T (0512) 51 76 24
E info@prodrachten.nl

